

HØVE OG HAVREBJERG VALGMENIGHEDER

- To grundtvigske valgmenigheder i den danske folkekirke

Sjældent stort maskineri i præstegårdshaven, da der blev improviseret en arbejdsdag for menighedsrådet. Resultatet nyder både præstegårdshaven og kirkegården godt af – selvom vi glæder os til, at det gror lidt til igen.

Foto: Nikolai Wessel

VALGMENIGHEDERNES ADRESSER OG TELEFONNUMRE

HØVE VALGMENIGHED

Sorø Landevej 308, Høve, 4261 Dalmose

formand: Lis Eriksen Toelberg, Glænøvej 359, 4230 Skælskør. 58195695.

mail: lis.toelberg@gmail.com

kasserer: Aslaug Bugge, Ærtebjergvej 18, Tjæreby, 4230 Skælskør. Tlf: 40337409

mail: aslaug@buggeclausen.dk

kirkeværge: Ejvind Petersen, Solbakken 17, 4230 Skælskør,

tlf. 24756015 mail: amkri@c.dk

graver Berit Jensen, Venslevvej 19, 4261 Dalmose

tlf: 21236866

HAVREBJERG VALGMENIGHED

Krænkerupvej 53, Havrebjerg, 4200 Slagelse

formand: Marianne Højland Larsen, Borrevænget 7, 4270 Høng.

Tlf. 41278070 / 5885 4008 mail: hoejlandlarsen@mail.tele.dk

kasserer: Lise Lundsgård Randersvej 14, 4200 Slagelse

tlf. 23241272, Mail: henningjensen@outlook.dk

kirkeværge: Michael Tønning, Nordvej 5, 4200 Slagelse

Tlf. 58530777 mail: michael@tonning.net

graver: Leif Juhl tlf. 42317071.

organist: Sanne Nielsen, Rådyrvænget 20, 4200 Slagelse. tlf. 58526226

valgmenighedspræst: Nikolai Wessel, Sorø Landevej 306, Høve. 4261 Dalmose.

Tlf. 61166542 mail: praesten@hoeve-havrebjerg.dk - *fri mandag.*

For henvendelser vedr. leje af Høve Marks Forsamlingshus:

Vera Rasmussen: 58188008

valgmenighedernes hjemmeside: **www.hoeve-havrebjerg.dk**

ANDRE PRAKTISKE OPLYSNINGER

Kirkebil: Vil du gerne I kirke, men er det ikke muligt selv at finde til kirke, kontakt da gerne Nikolai senest lørdag kl. 12.

Kirkebladet er valgmenighedernes interne blad og udkommer tre gange årligt, til påske, efter sommerferien og omkring 1. søndag i advent.

Indlæg til bladet modtages med tak, og kan afleveres til Nikolai Wessel. Stof til næste nummer af bladet skal være Nikolai i hænde senest 1. juni 2023.

Ferie og fri: Præsten holder fri i ugerne

BREV FRA PRÆSTEN

Nikolai Wessel

Mens vi kan glæde os over, at det bliver varmere og lysere, kan vi glæde os over forårets komme, med alle de muligheder det giver os, for en ny tid. Johannes Møllehave opsummerer påskens budskab ganske rammende, når han i en af sine bøger konstaterer, at det glædelige budskab er, at "det bliver godt igen". Det bliver nemlig godt igen, og mens vi har slæbt os igennem en uendelig lang vintertid, med mørke og kulde, så hører jeg, mens jeg skriver dette indlæg, hvordan både viben og lærken synger ude fra præstegårdshaven, mens de til stor fornøjelse spiser i det lille gennemsigtige foderhus, vi har fået hængt på vinduet. Ja, foråret er over os, og det er dejligt.

Der er noget fascinerende over at beundre naturens gang, hvordan vinterhi bliver til forårskådheden, både i jorden og blandt dyrene.

Forårskådheden kunne også næsten fornemmes i sidste nyhedsbrev, hvor jeg især slog til lyd for, at vi skulle have genstartet vores læsekreds. Det har der været taget pænt imod, men vi skal gerne være et par stykker til, for at vi kan få en rigtig god samtale, om den litteratur vi læser.

Det vil være 4-5 bøger om året, og det kræves i første omgang blot, at have lyst til at dele litterære oplevelser, der driver os.

Og ellers er vi igang med at planlægge i aktivitetsudvalget, hvad der ellers skal foregå. Lejlighedskoret, som I kan læse mere om senere i bladet er et godt eksempel på et nyt tiltag, som jeg håber mange vil være interesseret i, vi har både talt om aftengudstjenester, brætspils-aftner og meget andet – udover at vi planlægger at fortsætte med højskolesang-aftnerne, også efter sommerferien.

Men vi er også meget modtagelige overfor andre ideer, som I måtte have. Hvad kunne I tænke jer? Skal vi fejre skt. Hans i børnehøjde? Skal vi planlægge rejser og studieture til Berlin, Rom eller Jerusalem? Skal jeg undersøge, om vi kan komme på en udflugt til krematoriumet i Ringsted? Der er mange muligheder, og vi står på spring for at følge ideerne til døren, men der skal også være andre, som synes det lyder spændende.

Med disse ord, vil jeg ønske de af jer, som jeg ikke når at se inden, en rigtig god og glædelig sommer.

NW

NYT FRA HØVE VALGMENIGHED

Lis Eriksen Toelberg

Det er forår. Alting klippes ned. Der beskæres i buskadser og budgetter...

I skrivende stund er det forår på kalenderen, dog er det stadig noget koldt derude, men Benny Andersens indledning på sangen er meget betegnende for den store ihærdighed, der har udspillet sig i præstegårdshaven og på kirkegården. I vil f.eks. se, at den store hæk mod præstegårdshaven er kommet ned i en højde, så det lettere kan lade sig gøre at vedligeholde den, ligesom de høje graner mod syd på kirkegården er fældet, de var begyndt at knække i stormvejr, så det er godt og sikkert at bevæge sig på kirkegården, de er fældet nu.

I menighedsrådet har andet af arbejdet forud for dette kirkeblad været koncentreret omkring regnskabsafslutning og udformning af vores årsskrift. Sagen med SKAT har i mange måneder krævet stor bevågenhed, den sag har I modtaget nyhedsbreve om, og enkelthederne omkring den kan vi drøfte til vores

ordinære generalforsamling. Til generalforsamlingen orienterer vi også under *Eventuelt* om arbejdet omkring Høve Marks Forsamlingshus, på sidste bestyrelsesmøde i forsamlingshuset, kunne vi med glæde konstatere, at gulvet i gangen er blevet lagt pænt, og det er i en kvalitet, der ikke kan stjæles af natlige gæster, ligesom det gamle gulvtæppe blev. Vi har også større ansøgninger ude om vedligeholdelse af forsamlingshuset, ligesom vi har besluttet en rabatordning ved leje af forsamlingshuset for medlemmer af Høve Valgmenighed.

Vi glæder os til at se jer til ordinær generalforsamling søndag den 23. april kl. 13.30. Vi har gudstjeneste kl. 11.00 og fællesspisning kl. 12.00 – glæd jer til Anne-Grethe Friis' veltillavede menu. Tilmeldingsfrist til generalforsamlingen er søndag den 16. april til Lis Toelberg på mail eller telefon.

OPSTART AF LEJLIGHEDSKOR

Ellen Myrup

Kære medlemmer af Høve og Havrebjerg og alle interesserede sangere.

Efter 33 år i England kom jeg i 2020 hjem til min gamle by Slagelse, og kort efter mødte jeg Mona på Liselund, deltog jeg i en gudstjeneste i Høve Valgmenighed, hvor jeg hurtigt kom til at føle mig hjemme. Efter et besøg af Nikolai blev jeg medlem af Høve Valgmenighed. Ved alsang i Halkevad, spillede jeg til sangene og lærte Lis at kende, og blev opfordret til at blive medlem af menighedsrådet.

Sidste år blev jeg bedt om at spille til en højskolesangaften, og jeg var overvældet over jeres sang.

I 2020 var jeg fast ansat en stor del af året i Nørrevangskirken i Slagelse, hvor jeg havde ansvar for både Spirekoret og Voksenkoret, som havde mange opgaver i den tid jeg var der. Jeg var meget glad for at arbejde med korene i Nørrevangskirken, og oplevede stor opbakning fra kormedlemmerne, og da jeg har mange års erfaring med kor, og ikke længere har nogen fast ansættelse, fik jeg den ide at tilbyde at danne et lejlighedskor for Høve- og Havrebjerg Valgmenigheder.

Der er adskillige lejligheder i løbet af året, hvor korsang ville være på sin plads. Det kunne for eksempel til Høstgudstjenesten og De 9 læsninger i advent.

Jeg afsluttede min Kirkemusikalske Diplom eksamen på Det Kgl. Danske musikkonservatorium i 1986 og rejste derefter til London for at fortsætte mine orgelstudier, og være organist og korleder i Den Danske Kirke i London i et år.

Efter et år i den Danske kirke London arbejdede jeg dels som organist og korleder i den Anglikanske kirke, dels som musiklærer på en privat pigeskole i Hampstad, London, hvor jeg havde ansvaret for koret og mere end 100 piger som medvirkede til Carol-services (De 9 Læsninger) og ved andre lejligheder i årets løb.

NYT FRA HAVREBJERG VALGMENIGHED

Marianne Højland Larsen

Nytårsandagt

Endelig, endelig – så fik vi holdt en dejlig stemningsfuld nytårsandagt i Havrebjerg den 31. december om eftermiddagen. Efter aflysning af en nytårsandagt to år i træk på grund af Covid-19, så lykkedes det at gennemføre denne lille gudstjeneste, hvor vi efterfølgende fik ønsket hinanden godt nytår over et glas boblevin og lidt sødt til ganen. Vi vil bestræbe os på også at gentage dette den sidste dag i året i 2023.

Vedtægtsændringer ekstraordinært årsmøde.

Vi har holdt et ekstraordinært årsmøde den 22. januar, hvor vi har fået ændret kirkens vedtægter, så de er indpasset efter de regler, som skattestyrelsen har udstukket, for at vi også fremover kan trække bidraget fra i skat. De nye vedtægter kan læses på kirkens hjemmeside.

Den (måske) første kvindelige præst i Danmark er ordineret i Havrebjerg Frimenighedskirke

Pia Fris Laneth, som er forfatter, filminstruktør og foredragsholder, er ved at skrive en bog om de første kvindelige præster, i forbindelse med, at det i år er 75 år siden, at de første kvindelige præster blev ordineret til embede i Folkekirken.

Men allerede for 83 år siden, blev den første kvindelige præst, Maren Sørensen, ordineret i Havrebjerg Frimenighedskirke i 1940. Pia Fris Laneth har haft kontakt til Nikolai og været på besøg i kirken i Havrebjerg, og Nikolai har gennemgået gamle referater og protokoller, for, om muligt dér, at finde nogen dokumentation af det. Skulle andre ligge inde med viden eller skrifter omkring Maren Sørensen, vil Pia Fris Laneth meget gerne se det, kontakt Nikolai, så kan han få det givet videre.

Bogen "Kald og kamp" ventes at udkomme i sensommeren, og efter aftale vil Pia Fris Laneth bidrage med et indlæg i kirkebladet, om Maren Sørensen, når bogen er udkommet.

ÅRSMØDE I HAVREBJERG VALGMENIGHED

Indkaldelse til årsmøde i Havrebjerg Valgmenighed, søndag, den 30. april

Vi holder det i kirken efter gudstjenesten, som denne dag er kl. 10.

Dagsorden er ifølge vedtægterne.

Forslag, som ønskes behandlet på årsmødet, skal være formanden i hænde senest 8 dage forinden årsmødets afholdelse.

I forbindelse med årsmødet, vil vi byde på en kop kaffe m.v. i kirken.

Dagsorden

1. Valg af dirigent, referent og 2 stemmetællere
2. Menighedsrådets beretning
3. Aflæggelse af regnskab
4. Fastsættelse af medlemskontingent
5. Forelæggelse af budget
6. Valg af medlemmer til menighedsrådet og suppleanter
På valg er:
Marianne Højland Larsen
Hennning Jensen
Michael Tønning
7. Valg af revisor og revisorsuppleant
På valg er: Ulf Olsen
8. Behandling af indkomne forslag
9. Eventuelt.

PRÆDIKEN SEPTUAGESIMA

Gudstjeneste på Liselund d. 5. februar 2023

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus:

Jesus sagde: »Himmeriget ligner en vingårdsejer, der tidligt om morgenen gik ud for at leje arbejdere til sin vingård. Da han var blevet enig med dem om en dagløn på en denar, sendte han dem hen i sin vingård. Ved den tredje time gik han ud og så nogle andre stå ledige på torvet, og han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård, så skal jeg betale, hvad I har ret til. De gik derhen. Igen ved den sjette og den niende time gik han ud og gjorde det samme. Ved den ellefte time gik han derhen og fandt endnu nogle stående dér, og han spurgte dem: Hvorfor har I stået ledige her hele dagen? De svarede ham: Fordi ingen har lejet os. Han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård. Da det blev aften, sagde vingårdens ejer til sin forvalter: Kald arbejderne sammen og betal dem deres løn, men sådan, at du begynder med de sidste og ender med de første. Og de, der var blevet lejet i den ellefte time, kom og fik hver en denar. Da de første kom, troede de, at de ville få mere; men også de fik hver en denar. Da de fik den, gav de ondt af sig over for vingårdsejeren og sagde: De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, der har båret dagens byrde og hede. Men han sagde til en af dem: Min ven, jeg gør dig ikke uret. Blev du ikke enig med mig om en denar? Tag det, der er dit, og gå! Jeg vil give den sidste her det samme som dig. Eller har jeg ikke lov til at gøre, hvad jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god? Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste.« Matt. 20, 1-16

Det er altså noget nær genialt, at lignelsen om arbejderne i vingården altid lander lige midt i starten på overenskomstforhandlingerne.

For hvad i alverden ligner det med sådan en ligeløns-politik?

Hvis omdannelsen af Store Bededag fra helligdag og fridag til almindelig arbejdsdag kan udløse storstrejke og demonstrationer, hvad ville der så ikke ske med sådan en himmelråbende samme-løn-for-ulige-arbejde-overenskomst – 12 timers slid og slæb eller

bare en enkelt arbejdstime før lukketid og så præcis samme løn.

Hvor ender vi henne, hvem gider så stå op om morgenen, hvis vi bare kan komme dalrende sidst på eftermiddagen og alligevel tikker lønnen uden nogen som helst fradrag for dovenskab ind på kontoen.

Jeg tænker, det må være en af Jesu mest geniale lignelser om Himmeriget, for hvis der er noget, der kan få os mennesker på mærkerne, så er det, når det

handler om uretfærdighed, og i særdeleshed uretfærdighed med penge.

Misundelsen river og flår i os, når vi følger os uretfærdigt behandlet.

Jeg tør slet ikke tænke på, hvor rasende jeg ville være blevet, hvis det var mig, der havde slidt fra seks morgen til seks aften – og jeg så blev spist af med præcis den løn, vi havde aftalt.

Ja, ikke fordi der i og for sig er noget som helst i vejen med den dagløn, den er både fair og rimelig.

Det var den i hvert fald, da jeg sagde OK om morgenen.

Men ikke når de andre får det samme for 1/12 af min indsats.

Jeg var ihvertfald blevet sur.

Det skal da kunne betale sig at gøre en indsats, ikke?

Og det er jo netop det, der er det geniale ved Jesu lignelse – for den kan få os alle op i det røde felt.

Selv hende, som sagtens kan genkende sig selv i syvsoverne, der kommer dalrende opad dagen, vil jo synes, at det var helt rimeligt, hvis hun fik langt mindre end de morgenfriske.

Og jo, vi ved jo alle sammen godt, at misundelse og jalousi lige siden Kain har været en både grim og farlig følelse, men der må vel være en grænse for hvilke urimeligheder vi skal finde os i. Hvor ender vi henne med sådan en himmelråbende rundhåndethed, hvad siger aktionærerne ikke – Gud ender med at gå fallit, hvis han ter sig på den måde.

Og så ved jeg jo inderst inde godt – og du ved det sikkert også – at Jesus har ret.

Det er sandheden om kærligheden, vi møder i denne lignelse.

Oprørende, javist, provokerende, bestemt, men ikke desto mindre sandt.

Lignelsen er det pletfri spejl af Guds virke.

For essensen i Guds væsen, som vi møder den gennem hans søn Jesus Kristus, det er at give og blive ved med at give – sig selv.

Essensen i Guds væsen er at gengælde ondt med godt.

Sandheden er, at kærligheden altid er uretfærdig.

Tænk et øjeblik på de mennesker, der har vist dig kærlighed i dit liv.

Var den kærlighed altid fortjent?

Var den velberettiget?

Ja, måske nogen gange – men vel ikke altid.

For sandheden om kærligheden, essensen i kærligheden, det er at give og blive ved med at give.

Eller hvad med landets konfirmander, om lige godt tre måneder, så skal der holdes konfirmationsfest, flere af jer, har nok allerede modtaget årets invitationer.

Men tænk lige engang, hvis den enkelte konfirmand kun fik den fest og de gaver, de har fortjent. Festens og gavernes størrelse blev alene bestemt at hvor gode de er – og har været – til at passe lektier og skole, eller til at rydde

op og høre efter og komme til tiden og stå op og hjælpe tid, og svare høfligt og hjælpe med rengøring osv osv.

Jeg ved ikke med jer, men jeg synes ikke, at det er nogen rar tanke.

Eller tænk på tilgivelsen, alle de gange, der er nogen der har båret over med dig, har set dine svigt uden at forstøde dig, har rakt hånden ud mod dig, når du igen var faldet i.

Tilgivelsen er i slægt med kærligheden, den er ikke noget vi fortjener, den er aldrig en velfortjent rettighed, den er altid en gave, en nåde – noget vi får – vi kan aldrig tage den selv, den er altid noget vi får lov at få – får rakt.

Ja, i bund og grund er tilgivelsen – uanset hvor meget vi så siger undskyld – altid dybt uretfærdig.

Hvis Gud ikke var så himmelråbende uretfærdig, kunne vi godt opgive – ja, i bund og grund har vi kun Guds uretfærdighed at klamre os til, for det er alene Guds uretfærdighed der frelser os.

For kærlighed kan kun være ægte kærlighed, hvis den samtidig også er uretfærdig.

Tilgivelse kan kun være ægte tilgivelse, hvis den samtidig også er uretfærdig.

Ellers var Gud bare en købmand, hvor vi kom med alle vores meritter og fik udbetalt vores velfortjente frelse.

Men kærlighed og tilgivelse og barmhjertighed kan aldrig blive en handelsvare.

Hverken mellem mennesker eller i forholdet til Gud.

Jeg ved selvfølgelig godt, at vi mennesker går enormt meget op i retfærdighed.

Vi kæmper for retfærdighed.

Vi oprøres, forarges og væmmes, når mennesker behandles uretfærdigt.

Vi kæmper for ligeløn, ligestilling, ligeværd, lighed for loven.

Og det skal vi bestemt også – blive ved med.

Alt andet er umenneskeligt og oprørende – den kamp slutter aldrig.

Det mærkelige er blot, at hvis vi tænker os om, så ved vi godt: kun en tåbe frygter ikke retfærdigheden, den benhårde og nådesløse øje for øje og tand for tand.

Det forunderlige er, at det alene er uretfærdigheden, der frelser os – det himmelråbende uretfærdige, at Gud også elsker selv sådan en som mig.

Det himmelråbende uretfærdige, at Gud er parat til at slå en streg over alle din og mine store og små synder.

Jovist, du og jeg har bestemt også vores pæne sider.

Alt er absolut ikke kun skidt og til at græde over.

Nej, nej, vi skal ikke gøre os værre end vi er, der er bestemt også meget godt at sige om sådan nogen som os.

I reglen gjorde de fleste af os det vel så godt som vi kunne – og i hvert fald tit i den bedste mening.

Men fejlfri. Pletfri. Syndfri. Skyldfri.
Det er nok at gå for vidt.

Og alt det, vi ser, den store uretfærdighed som også kommer os til gavn, det har kun en eneste kilde, nemlig dåben, dåben hvori vi netop skænkes den kærlighed og den nåde, som vi til dagligt mødes af, hvis ikke vi havde hørt og modtaget det ufortjente forbillede, hvornår skulle vi så? "Den der ikke tager imod Guds Rige, ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det", sådan siger Jesus, da disciplene prøver at skærme Jesus fra datidens mest ligegyldige væsner - kvinderne og deres børn. Når jeg ser det billede for mig, er det ikke en femårig med vandkæmmet hår og matrostøj jeg ser, klar til at gå i kirke og kede sig bravt - men tappert. For i den situation er det barn ikke et barn, men en lille voksen. Nej, når vi skal se, hvad det vil sige at tage imod Guds rige, så er det som barnet på tre måneder med kolik. Den ligger og skrider, føler sig utilpas, skrider på bedring og på hjælp. Den siger ikke "kære omsorgsperson, måske - hvis det altså passer - kunne jeg godt en gang indenfor den nærmeste fremtid ønske mig et glas vand", nej, barnet ligger, det er tørstigt, og det vil have noget at drikke NU.

Alligevel er barnet elsket. Det bliver vist kærlighed, også selvom det i situationen er både helt ufortjent, og for alle andre parter, som bare kigger på - helt uforståeligt. Fordi barnet mødes med kærlighed, af både forældre og Gud,

hvor ufortjent og urimeligt det må være.

"Er dit øje ondt, fordi jeg er god" sådan spørger vingårdejereren de oprørte og forurettede arbejdere.

Og sådan lyder spørgsmålet også til os i dag.

For hvad er det i os der gør, at vi forarges over godheden.

Er det ikke netop Guds godhed, vi må klamre os til.

Akkurat som det godheden hos de mennesker vi holder mest af, som vi må sætte vores lid til.

Det at Gud har øje for din og min værdi, på trods af vores fejl og mangler.

Det at Gud kan se at du og jeg er værd at elske - ikke på grund af vores værdi på arbejdsmarkedet eller kødmarkedet eller hvilke markeds kræfter vi nu går og værdiansætter os selv efter.

Nej Gud kan se din og min værdi uanset vores markeds værdi.

For Gud ser med kærlighedens øjne.

For sandheden er at Guds væsen er at give - ud over al ret og rimelighed.

Så Gud ske tak og lov, er Gud ikke en retfærdig Gud.

Var han kun det, så var vi alle fortabt - hver og en.

Himmeriget ligner en vingårdsejer - siger Jesus - hvem kan ikke glæde sig til sådan en fyraften!

Amen.

GUDSTJENESTER

APRIL – AUGUST 2023

DATO	SØNDAGENS NAVN	HØVE	HAVREBJERG
23/4	2. søndag efter påske	11 GENERALFOR- SAMLING	
30/4	3. søndag efter påske		10 ÅRSMØDE
14/5	5. søndag efter påske	11	9
21/5	6. søndag efter påske	Årsmøde i foreningen af Grundtvigske Valg- og Fri- menigheder.	
29/5	2. Pinsedag (pinsegudstjene- ste)	9	11
11/6	1. søndag efter påske	11	9
2/7	Gudstjeneste under bøgen	Kl. 10, morgenkaffe fra kl. 9	
	Sommerferie		
13/8	10. søndag efter trinitatis	11	9